

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van SP
De heer J. van Gelooven

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake de dubbele straf
van ziek en beperkt zijn in de bijstand

DATUM
25 mei 2022
Verz. 30 mei 2022

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
MMP (Martin) Driessen

TELEFOONNUMMER
043 350 4693

ONZE REFERENTIE
B en O/JOSZ/MD
2022.08269

E-MAILADRES
Martin.Driessen@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE

Geachte De heer J. van Gelooven ,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft. U heeft ter inleiding van uw vragen het volgende naar voren gebracht:

Ziek en beperkt zijn in de bijstand is vaak een dubbele straf.

In de Volkskrant stond afgelopen zaterdag 2 april een zorgwekkend artikel over mensen die in de bijstand zijn terecht gekomen, maar daar eigenlijk gezien hun gesteldheid en gezondheid niet thuishoren. Het onderzoek voor dit artikel is deels gebaseerd op een enquête en op interviews onder bijstandsgerechtigden.

Enige jaren geleden heeft het UWV een grootschalige herkeuring uitgevoerd onder WAO'ers en daar werden toen velen onterecht de dupe van. De gevolgen en de nasleep van deze herkeuringen zijn vaak nu nog verschrikkelijk. Vele van deze mensen komen door botte pech of strenge eisen niet in aanmerking voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Ze ontvangen een bijstandsuitkering die een stuk lager is en krijgen ook te maken met de vele strenge regels en procedures van de Participatiewet. Buiten hun schuld kunnen ze vaak niet aan die eisen van het bijstandsregime voldoen, vanwege hun ziekte of beperking, en zij ervaren daardoor extra en onterechte moeilijkheden en onnodige stress. Voor deze mensen is de bijstand geen vangnet, maar een regelrecht spinnenweb. Dubbel gestraft door hun ziekte en door de regels in de bijstand.

De menselijk maat moet terug. De regels voor arbeidsongeschiktheid zijn zo strikt dat grote groepen zieke bijstandsgerechtigden tussen wal en schip terecht komen. Verhaal halen bij instanties en rechters blijkt vrijwel onhaalbaar. De SP vindt dat we deze mensen moeten helpen in plaats van afknijpen.

Vraag 1:

Onderkent het college de bovengenoemde specifieke problematiek?

Antwoord 1:

Ja. En diezelfde onderkenning blijkt volgens het college ook uit de reactie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onder het bewuste artikel in de Volkskrant.

DATUM
30 mei 2022

Vraag 2:

Heeft het college zicht op de situatie in Maastricht met betrekking tot deze specifieke problemen?

- a. Zo ja, wat voor extra informatie c.q. hulp wordt er aan deze mensen gegeven?
- b. Zo nee? Waarom niet en wanneer gaat u dit bestuderen en aanpakken?

Antwoord 2:

Er bestaat geen algemeen zicht op de specifieke problemen. De consulent die rechtstreeks contact heeft met mensen in de bijstand heeft dat in het individuele geval wel. Dus in z'n zin is er wel zicht op de problematiek.

Voor het bieden van ondersteuning kan de consulent gebruikmaken van een breed instrumentarium. Dat varieert van het laten participeren van de cliënt, bijvoorbeeld als vrijwilliger of door de inzet van niet arbeidsmatige dagbesteding, tot het wijzen op de gemeentelijke armoederegelingen, zoals de individuele inkomenstoeslag, de declaratieregelingen, het sport- en cultuurfonds en de bijzondere bijstand. Daarnaast worden in voorkomende gevallen ook de mogelijkheden van schuldhulpverlening besproken.

Verder wordt al een aantal jaren gebruik gemaakt van de expertise van een extern bureau op het gebied van voorliggende voorzieningen waartoe ook Wajong en WIA behoren. Het bureau adviseert de consulent en in een voorkomend geval wordt de cliënt ook daadwerkelijk door het bureau in een (aanvraag)procedure tegen het UWV ondersteund.

Vraag 3:

Kan het college aangeven om hoeveel mensen het in Maastricht gaat die deze dubbele straf ondergaan?

Antwoord 3:

Het aantal mensen in de bijstand dat duurzaam is ontheven van de arbeidsverplichtingen ligt momenteel rond de 400. Er kan echter niet worden aangegeven hoeveel daarvan na herkeuring of na afwijzing op een aanvraag door het UWV aanspraak op bijstand heeft moeten maken. Dat wordt niet specifiek geregistreerd.

Vraag 4:

Is er samenwerking en overleg met UWV om te voorkomen dat mensen onterecht in de bijstand terecht komen i.p.v. een arbeidsongeschiktheid uitkering ontvangen.

Antwoord 4:

Sociale Zaken Maastricht Heuvelland kijkt structureel of iemand die bijstand vraagt, een beroep kan doen op een voorliggende voorziening (WW, WIA, Wajong, ANW, Wsf, etc.). Daardoor is er op casuïstiek niveau ook geregeld contact met het UWV.

Bij de beantwoording van vraag 2 is er al op gewezen dat Sociale Zaken Maastricht Heuvelland zich laat bijstaan door een gespecialiseerd bureau. Dat gebeurt trouwens al een aantal jaren.

Vóór aanscherping van de Wajong konden zo enkele tientallen bijstandcliënten die eigenlijk al eerder aanspraak hadden kunnen maken op Wajong alsnog voor die uitkering in aanmerking worden gebracht. Na de aanscherping is dat veel moeilijker geworden maar door de specifieke kennis en ervaring van het bureau kan er ook nu nog in een enkel geval een toekenning van een WIA of Wajong uitkering worden bewerkstelligd.

DATUM
30 mei 2022

Vraag 5:

Lukt het om deze onterechte gang van zaken te stoppen?

Antwoord 5:

Zoals in voorgaand antwoord al is aangegeven, kan in enkele gevallen alsnog worden bereikt dat iemand een WIA of Wajong uitkering krijgt toegewezen. Maar een grondige verandering kan alleen van de zijde van het Rijk komen.

Vraag 6:

Welke extra hulp kan de gemeente alsnog bieden indien dit niet lukt, zodat deze mensen niet aan hun lot worden overgelaten?

Antwoord 6:

Bij de beantwoording van vraag 2 is al aangegeven dat de consulent gebruik kan maken van een breed instrumentarium.

Om sociaal isolement te voorkomen wordt waar mogelijk ingezet op participatie, bijvoorbeeld via niet arbeidsmatige dagbesteding of vrijwilligerswerk. Verder zal de consulent wijzen op de gemeentelijke armoederegelingen en de bijzondere bijstand. Wellicht dat ook kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen kan worden verleend. Daarnaast zal de consulent ook alert zijn op eventuele schulden en zal hij in voorkomende gevallen de mogelijkheden van schuldhulpverlening bespreken.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Frans Bastiaens

Wethouder Personeel & Organisatie, Sociale Zaken & Werkgelegenheid, Ouderenbeleid en Cultuur

Schriftelijke vragen